

Stadsbyggnadskontoret

Mölnads stad

Yttrande angående detaljplan för Mölnads Centrum av 2011-01-25

Mölnads Naturskyddsförening har vid två tidigare tillfällen (2007-05-10 och 2008-12-19) inkommit med yttrande angående Mölnads Centrum. Vårt ställningstagande kvarstår med tillägg av nedanstående synpunkter.

Detaljplaneförslagets huvudprinciper överensstämmer inte alls med det program för detaljplan som beslutades av fullmäktige 2004-05-18. Den kvarterstad med grönskande kvartersgårdar som anges i programmet har ersatts av ett enda betongblock, vilket medför att bullerstörningarna blir betydligt mer påfallande. Dessutom erbjöd den ursprungliga planen en mer trivsamt miljö för människor att vistas i, något som knappast kan sägas om detaljplaneförslaget.

En stor fördel med den kvartersstruktur som föreskrivs i programmet är att den tillåter en stegvis och fortlöpande förändring av bebyggelsen. För ett levande stadscentrum som har som målsättning att följa med samhällsutvecklingen i övrigt är detta en avgörande princip. Ett sådant centrum blir inte lika sårbart för växlande konjunkturer.

Detaljplanen förutsätter i motsats härtill att ett större antal väl fungerande byggnader rivs alla på en gång och ersätts med ett enda block som låser centrumbilden för lång tid framöver. Idén med detaljplanen bygger helt och hållet på en förväntad långsiktig ökning av konsumtionen vilket varken är realistiskt eller förenligt strävandena att uppnå en uthållig samhällsutveckling. Stigande konsumtion innebär växande avfallsberg, vilket inte nämns någonstans i planhandlingarna.

Inte heller presenteras några beräkningar över vilka kvantiteter berg som måste sprängas för att ge material eller hur mycket koldioxidutsläpp bygget orsakar. Det enorma resursslöseri som rivning av befintliga hus som kan stå i hundra till innebär, förbigås med tysthet.

Det planerade köpcentrat innebär en ökad trafik vilket också redovisas i MKB. Inte bara de tänkta kunderna bidrar till sämre luft i centrum utan även, och inte minst, transporter till och från butikerna. De förmodade nya drivmedlen som kommer att alstra mindre mängder luftföroreningar kommer att överträffas av mängden fordon som kommer att trafikera centrum. Göteborgsposten publicerade den 28:e februari i år att utsläppen från biltrafiken ökar. Man skriver att det genomsnittliga koldioxidutsläppet från varje bil minskade avsevärt under förra året. Trots detta ökade koldioxiden med 100000 ton beroende på ökad trafik. Miljö & Hälsa uppger i en artikel i Mölnadsposten 2:e mars att hela årets beräknade

utsläppsmängder av en rad luftföroreningar redan var uppnådd efter de första två månaderna.

Sannolikt är detta en trend som kommer att stå sig under många år. Ökad biltrafik medför även ökat slitage på däck och vägbeläggning. Partiklar från vägtrafik utgör en hälsorisk som på senare år kommit att uppmärksammas alltmer.

I Miljökonsekvensbeskrivningen 2008 11 10 hänvisas till miljökvalitetsnormer som fastställts för luftföroreningar i utomhusluft. Men här saknas helt de nyligen upptäckta *nanopartiklarna* som är så små (uppmäts i nanometer, d.v.s. miljondelar av en millimeter) att de kan penetrera hud och slemhinnor och förorsaka olika skador på inre organ. På grund av sin litenhet tränger de längre in i lungvävnaden än större partiklar och man har kunnat konstatera att de bidrar till lung-, hjärt- och kärlsjukdomar. Orsakssambanden är ännu inte klarlagda, men mycket tyder på att vi här står inför ett luftföroreningsproblem som kan vara avsevärt större än någon tidigare kunnat ana. Tilläggas bör att de medborgare som bor i Mölndals centrum under rivningsperioden kommer att, förutom buller och andra sanitära olägenheter, exponeras för nanopartiklar.

Nanopartiklar stannar inte kvar i omedelbar anslutning till föroreningskällan utan sprider sig ut i omgivningen och eftersom de inte kan filtreras bort bör de tas i särskilt beaktande i miljökonsekvensbeskrivningen.

Luftföroreningssituationen är som helhet bristfälligt behandlad i planhanteringen. I miljökonsekvensbeskrivningen anges att miljökvalitetsnormen för kväveoxid befaras överskridas längs Göteborgsvägen och Storgatan. Antagande av en detaljplan som i något stycke inte förväntas klara normerna framstår som minst sagt anmärkningsvärt.

Mölndals Naturskyddsförening vidhåller sin ståndpunkt från tidigare yttranden att beslutsunderlaget är alltför bristfälligt för att med detta som grund fatta beslut om att anta detaljplanen i sin nuvarande utformning.

Mölndal 2011-03-03

För Mölndals Naturskyddsförening

Marianne Wikström

Leif Lithander

Ordförande

Vice ordförande